

מי ראשון ? – פרשת השבוע בהעלותך

מאת: יוסי כץ
מאי 28, 2023

מה קדם למה: הביצה לתרנגולת, המים לשחיין או שהבורא ישיב אותנו לפני שנשוב אליו? כל מה שרציתם לדעת על הוויכוח מי הראשון ומי צריך להתחיל במאמר שלפניכם.

שמעתם פעם מישהו אומר "אל תתקרב למים עד שתלמד לשחות?" זה משפט מבלבל. מצד אחד, איך תלמד לשחות בלי מים? ומצד שני, לפני שתדע לשחות אתה עלול לטבוע בהם. אז מה עושים? ואם אתם שואלים – מה זה קשור לפרשת השבוע, אז מה תאמרו אחרי שתשוו את שני הפסוקים הבאים?:

הקב"ה אומר, "שובו אלי ואשובה אליכם" (מלאכי ג, ז).

אנחנו עונים, "השיבנו ה' אליך ונשובה" (איכה ה, כא).

יש כאן וויכוח מי צריך להיות זה שמתחיל , וויכוח המהווה בעיה
גדולה מכיוון שאנחנו כל כך רוצים להתאחד שוב עם בוראנו . זה לא
וויכוח במשמעות הפסוקים , אלא מציאות תמידית שאנו חווים , דבר שאם
לא נבוא על פתרונו הוא יעכב לנו תמיד את צמיחתנו הרוחנית .

באופן דומה , הפרשה מתארת את מעשה המנורה ואת הדלקתה . הקב"ה אומר
למשה שהמנורה צריכה להיות עשויה מגוש אחד של זהב – "מִקְשָׁה
זָהָב עַד יְרֵכָהּ עַד פִּרְחָהּ מִקְשָׁה הִוא וגו '" (במדבר ח ,
ד) . הציווי לעשות את המנורה על כל פרחיה ועיטוריה מגוש אחד של
זהב על ידי הקשת פטיש , בלי שום הלחמה או יציקה היה קשה מאוד
למשה, וכאשר הוא פנה לבורא עולם לעזרה , אמר לו הקב"ה "טול ככר
זהב והשליכו לאור והוציאוהו והיא מעצמה נעשית " (במדבר רבה טו ,
ד) .

אולי גם זה יעניין אתכם :

קדימה , צעד !

ייחודיות – מטרה עליונה !

מבחן בשעורים

כל פרשת המנורה היא קשה מאוד להבנה . הקב"ה מבקש שהמנורה תיעשה
בצורה על - אנושית (כי מי מסוגל לעשות מנורה כה יפה ומעוטרת רק על
ידי הקשת פטיש ?) ומשה נאלץ לבקש מהקב"ה שיעשה אותה , ואכן היא
נעשית מאליה בדרך נסית וגם נרותיה דלקו בדרך נס . אם כן , מדוע
התבקשנו לכתחילה לעסוק בהכנתה והדלקתה ? מדוע בורא עולם לא יצר
אותה והדליק אותה בעצמו בדרך נסית ?

זה לא וויכוח במשמעות הפסוקים , אלא מציאות תמידית שאנו חווים ,
דבר שאם לא נבוא על פתרונו הוא יעכב לנו תמיד את צמיחתנו
הרוחנית …

אותה שאלה נשאלת על עצם החיים . אנחנו רוצים לעבוד את השם , אנחנו
רוצים קשר אמיץ וחזק עמו , אבל יש לנו מונעים כה רבים על זה ,
דברים כה רבים שאנו תקועים בהם , ואנחנו רוצים לצעוק אליו –
"מכיוון שהכל בידך בכל מקרה , אז בבקשה , תוציא אותי מכאן !"… אבל
בורא עולם עונה – "תשובו אלי בתחילה , ורק אז אני אשוב אליכם ."
אבל אנחנו תקועים , אנחנו צריכים עזרה , אנחנו לא יכולים בלעדיו ,

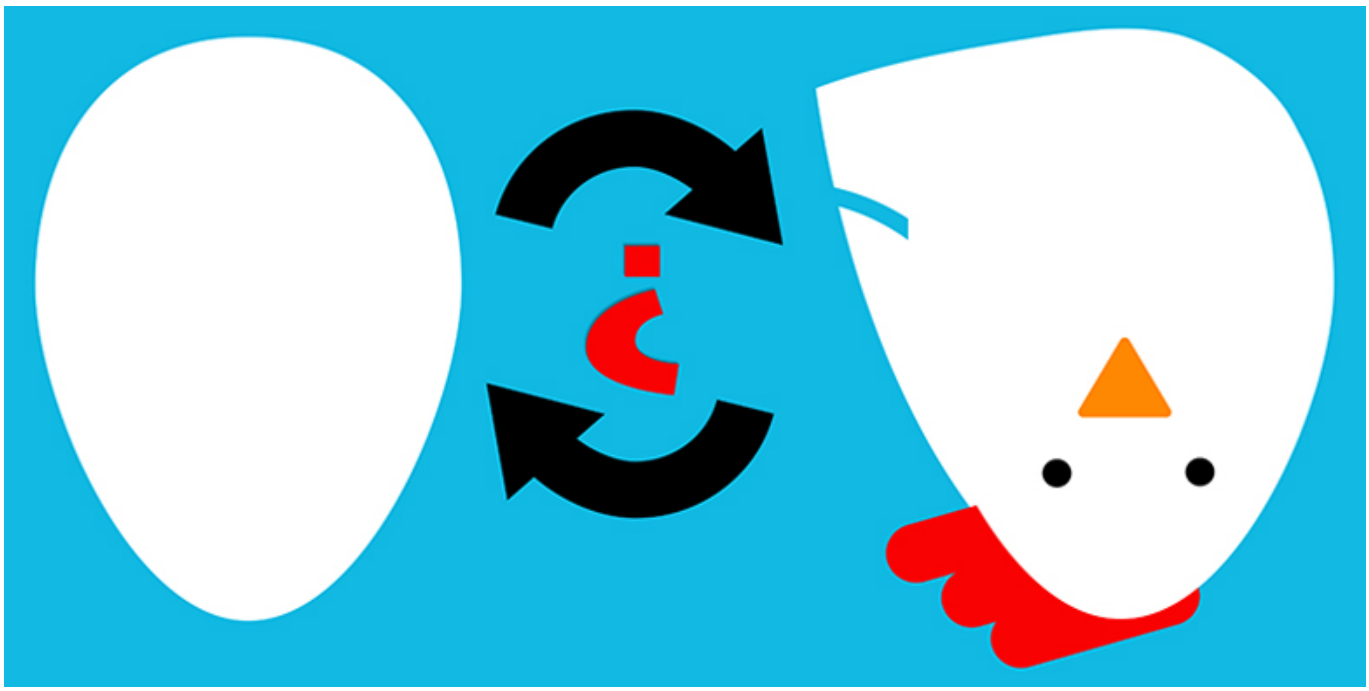

אז למה הוא מצפה מאתנו ?

מה קדם למה ? – לא רק שאלת הביצה והתרנגולת אלא על עצם החיים …

הוא מצפה שניקח את הנר המערבי שהוא בעצמו הדליק ונשתמש בו כדי להדליק את שאר הנרות . הוא רוצה שנזרוק את גוש הזהב אל תוך האש ונסתכל איך המנורה יוצאת משם בעצמה . נכון , הקב"ה עומד מאחורי כל פעולה בבריאה וכל דבר שאנו חווים , אבל הוא האציל עלינו את השליחות לאחוז בשלהבת ולהפיץ את אורה – לאחוז את ההשתוקקות הפנימית שלנו ולבטא אותה במילים שיאירו ויגלו שכל פרט בחיים שלנו הוא גילוי של רצונו יתברך .

אין סתירה בין בקשתו של הקב"ה "שובו אלי ואשובה אליכם", לבקשתנו "השיבנו ה' אליך ונשובה." ממש כמו הנר המערבי , תמיד בורא עולם הוא שמתחיל את המלאכה והוא גם זה שמסיים אותה . לנו אין את הכוח והעוצמה לעשות שום דבר שלם או להינצל בעצמנו מהסכנות שהבחירה מעמידה אותנו בהם , אבל זה גם לא מה שבורא עולם מצפה מאתנו . כל רצונו של השם הוא שנכיר בכך – שנכיר בחסרון שלנו , בקושי ובמניעות שלנו , ונחבר הכל אליו . לחיות עם מודעות שכל מה שאנחנו חווים הוא הזדמנות לשוב אליו ולחלוק עמו את התשוקה העמוקה שלנו אליו , ואז תיכף ישוב הקב"ה אלינו . שבנו לאחדות עם בוראנו .

(מבוסס על דברי רבי נתן מברסלב , ליקוטי הלכות , הלכות קריאת שמע ה).

כל שבוע אנחנו נהנים מעוד חידושים נפלאים על פרשת השבוע ,
כנסו לכאן ותיהנו גם אתם !